

Migrationsöverdomstolen har i dom den 25 april 2012 (UM 286-10 och 287-10) beslutat att inte utesluta en person som varit verksam inom Baathpartiet i Irak från flyktingskap.

Målet handlar om en man som varit aktiv inom Baathpartiet med kartläggning av studenter. Det var ostridigt i målet i MiÖD att han var flykting på grund av sin tidigare ställning inom partiet.

MiÖD går inledningsvis igenom de regler och praxis som finns på internationell, nationell och på EU-nivå.

Därefter kommenterar MiÖD beviskravet och konstaterar följande. Det finns fog för att anse att det beviskrav som finns intaget i 4 kap. 2 b § utlänningslagen står i överensstämmelse med det beviskrav som uppställs i Genèvekonventionen och i skyddsgrundsdirektivet. För att beviskravet ”synnerligen anledning anta” ska vara uppfyllt är det inte nödvändigt att den sökande är dömd för brottet, inte heller behöver bevisningen motsvara vad som krävs i ett brottmål. Det är dock viktigt att beviskravet ställs tillräckligt högt med tanke på det övergripande syftet med Genèvekonventionen, nämligen att tillförsäkra internationellt skydd åt dem som är utsatta för förföljelse. Erkännanden och vittnesmål som är att anse som tillförlitliga kan t.ex. vara tillräcklig bevisning. Bevisbördan för att en uteslutningsgrund vilar på staten och regelns om tvivelsmålets fördel bör tillämpas också i dessa fall.

När det gäller prövningen av om det är fråga om ett sådant brott mot mänskligheten som avses i 4 kap. 2 b § första stycket 1 utlänningslagen bör den göras mot bakgrund av den senast överenskomna definitionen av brottet, dvs. den som finns i stadgan för Internationella brottmålsdomstolen (Romstadgan) från år 1988.

MiÖD kommer också fram till att det står klart att det under Saddam Husseins styre begicks sådana brott mot mänskligheten som avses i 4 kap. 2 b § första stycket 1 utlänningslagen.

MiÖD finner därefter att sökanden, på grund av sin höga position och långvariga arbete inom partiet, får antas ha haft god kännedom om Baathpartiets brottsliga avsikter och gärningar mot ideologiska motståndare till regimen.

MiÖD bedömer sedan sökandens roll med avseende på de brottsliga handlingar som var ifråga och finner att de omständigheter som kommit fram inte varit av sådant påtagligt slag att det finns fog för att dra slutsatsen att enskilda individer har råkat ut för sådana övergrepp som innefattar brott mot mänskligheten på grund av den information som sökanden lämnade. Synnerligen anledning anta

sökanden i lagens mening anstiftat eller på annat sätt deltagit i förövandet av brott mot mänskligheten finns inte enligt MiÖD.

Därefter uttalar MiÖD i frågan om uteslutning på grund av gärningar som strider mot Förenta nationernas syften och grundsatser (4 kap. 2 b § första stycket 3 utlänningslagen) att en individ som gjort sig skyldig till en sådan gärning måste haft en maktposition i en medlemsstat och bidragit till att staten kränkt dessa grundsatser. Det finns knappast några dokumenterade fall som berör denna mycket allmänt utformade klausul och den bör därför tillämpas med försiktighet. Då verket bl.a. inte åberopat några andra omständigheter än de för att sökanden skulle anses utesluten på grund av brott mot mänskligheten finns inte synnerligen anledning anta att sökanden anstiftat eller deltagit i förövandet av de nämnda gärningarna.

Se även rättschefens rättsliga ställningstagande angående beviskravet för exklusion och individuellt ansvar, RCI 02/2011.